12/06/2023

Η Κατερίνα Σακελλαροπούλου για τα 100 χρόνια από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

***«Η επέτειος των 100 χρόνων από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης συνιστά μία εξαιρετική ευκαιρία για να επιβεβαιώσουμε την ισχύ της και το σταθερό πλαίσιο που δημιούργησε, το οποίο εξακολουθεί να αποτελεί πυλώνα ειρήνης στην περιοχή»*, ανέφερε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, κηρύσσοντας την έναρξη των εργασιών του διεθνούς συνεδρίου για τα 100 χρόνια από τη Συνθήκη της Λωζάνης, που συνδιοργανώνουν το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής, στη Μεγάλη Αίθουσα του ΕΚΠΑ.**

Παράλληλα, σημείωσε ότι «σύμφωνα με θεμελιώδεις Αρχές του διεθνούς δικαίου, οι συνθήκες που καθορίζουν τα σύνορα δεν μπορούν να λήξουν και δεν "λήγουν". Ούτε μπορούν να αναθεωρηθούν μονομερώς από ένα συμβαλλόμενο μέρος, χωρίς τη συναίνεση των άλλων» και τόνισε πως «η οριστική εδαφική διευθέτηση αποτελεί τον ίδιο τον ακρογωνιαίο λίθο της Συνθήκης. Μόνο πάνω σε ένα τέτοιο στέρεο θεμέλιο μπορεί να διατηρηθεί η φιλία μεταξύ των λαών και η ειρηνική συνύπαρξη των κρατών».

Χαιρετίζοντας, τις εργασίες του συνεδρίου, η κ. Σακελλαροπούλου επεσήμανε: «Η Συνθήκη της Λωζάννης είναι πράγματι μία συνθήκη-ορόσημο, η οποία καθιέρωσε τα εθνικά σύνορα στη γειτονιά μας και στη **Μέση Ανατολή**, με στόχο την αποκατάσταση της ειρήνης μετά τον καταστροφικό Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η επέτειος των εκατό χρόνων από την υπογραφή της συνιστά μία εξαιρετική ευκαιρία για να επιβεβαιώσουμε την ισχύ της και το σταθερό πλαίσιο που δημιούργησε, το οποίο εξακολουθεί να αποτελεί πυλώνα ειρήνης στην περιοχή».

Επίσης, υπογράμμισε ότι *«αναμφισβήτητα, ένα από τα πιο ριζοσπαστικά στοιχεία της Διάσκεψης της Λωζάννης, από την οποία προέκυψε η ομώνυμη Συνθήκη, ιδίως από ανθρωπιστική άποψη, ήταν η υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Πράγματι, αυτή ήταν η μοναδική ανταλλαγή αυτού του είδους στην παγκόσμια ιστορία που πραγματοποιήθηκε δυνάμει σύμβασης μεταξύ κρατών. Από την ανταλλαγή εξαιρέθηκαν οι μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης και οι ελληνορθόδοξοι χριστιανοί της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου, με τη Συνθήκη να ορίζει ρητά το πλαίσιο προστασίας των δικαιωμάτων των δύο μειονοτήτων. Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθώ στην ακμάζουσα μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης, σε λυπηρή αντίθεση με τη συνεχώς συρρικνούμενη ελληνική μειονότητα της Τουρκίας».*

Όπως υποστήριξε, *«Η Λωζάννη δεν διευθέτησε μόνο ζητήματα μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας μετά το τέλος του ελληνοτουρκικού πολέμου, ο οποίος σηματοδότησε την καταστροφική αποχώρηση της χώρας μας από τη Μικρά Ασία και τη σκληρή μοίρα του ελληνικού πληθυσμού που διαβιούσε εκεί για αιώνες».*

Ειδικότερα, η **Πρόεδρος της Δημοκρατίας** ανέφερε ότι «*ως πολυμερής πράξη, που υπογράφηκε από την Τουρκική Δημοκρατία, από τη μία πλευρά, και τις συμμαχικές δυνάμεις, από την άλλη, η Συνθήκη είχε ευρύτερη γεωπολιτική σημασία, καθώς καθόρισε -και συνεχίζει να καθορίζει- τα σύνορα της Τουρκίας με τους γείτονές της, από το νοτιοανατολικό άκρο της ευρωπαϊκής ηπείρου έως τις βορειοδυτικές παρυφές της Μέσης Ανατολής».*

Σε αυτό το πλαίσιο, σημείωσε, ότι *«λίγες διεθνείς συνθήκες έχουν επιδείξει τόση ανθεκτικότητα όσο η Λωζάννη. Τα κράτη που την υπέγραψαν, συνάπτοντας μία συνθήκη για τον καθορισμό των συνόρων και της εδαφικής κυριαρχίας, επεδίωξαν να επιτύχουν σταθερότητα και οριστικότητα. Οποιαδήποτε προσπάθεια ανατροπής της θα υπονόμευε αναπόφευκτα την ειρήνη και την ισορροπία που έχει παραμείνει αμετάβλητη επί έναν αιώνα».*

Καταλήγοντας, η κ. Σακελλαροπούλου παρατήρησε ότι *«καθώς ο αναθεωρητισμός, ο εθνικισμός και η παράνομη επιθετικότητα κάνουν τη δυσοίωνη εμφάνισή τους για μία ακόμα φορά στην ήπειρό μας, παραμένω βέβαιη ότι αυτή η Διάσκεψη θα φωτίσει την κληρονομιά της Λωζάννης ως προτύπου για την οικοδόμηση της ειρήνης, που μπορεί, επίσης, να εμπνεύσει εμάς και άλλους στο μέλλον».*